

**Завдання для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
8 КЛАС**

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 101

I. Розв'яжіть хронологічне рівняння. Кожна вказана цифра обчислення – 1 бал. Названа подія – 1 бал. Всього – 11 балів.

До року битви на Каталаунських полях додайте рік коронування Міндовга, відніміть число мов, що їх знав Ярослав Осмомисл. Потім відніміть рік битви на Косовому полі та додайте рік першої літописної згадки про Львів. Відніміть рік офіційного затвердження папою Римським католицького чернецького ордену єзуїтів і додайте рік першої писемної згадки про Москву. Потім додайте рік досягнення Васко да Гамою берегів Індії й відніміть рік скликання Генеральних штатів у Франції. В результаті Ви отримаєте рік події історії культури Польщі. Назвіть її.

$$\text{_____} + \text{_____} - \text{_____} - \text{_____} + \text{_____} - \text{_____} + \text{_____} + \text{_____} - \text{_____} = \text{_____}$$

II. Розгляньте і прочитайте чайнворд. Знайдіть у ньому, починаючи зліва, десять послідовно записаних історичних понять. Коротко, одним реченням, поясніть значення кожного поняття. Кожне правильно знайдене і пояснене поняття – 1 бал. Всього – 10 балів.

В		У	Н	Г		И	З	М		Т	У	Ш
Е		Н		Е		Т		І		А		А
Р		О		Р		Ю		Ф		Р		
В		К		А		Л		О		Т		
О		У		Л		О		Л		С		
Х		Д		Ь		С		Ь		Є		
Р		Е		Д		Б		К		Е		
А	К	В		И	К	А		Л	О	Р		

III. Прочитайте імена й прізвища історичних постатей та їх прізвиська. Установіть відповідності між ними (врахуйте те, що одне прізвисько є зайвим). Поясніть походження тих прізвиськ. Візьміть до уваги, що максимальним балом оцінюватиметься докладний опис історичного сюжету, який став підставою для отримання саме такого прізвиська. Установлення кожної відповідності – 1 бал. Пояснення походження кожного прізвиська – від 0 до 2 балів (0 балів – відповідь відсутня, 1 бал – відповідь часткова, 2 бали – відповідь повна). Всього – 15 балів.

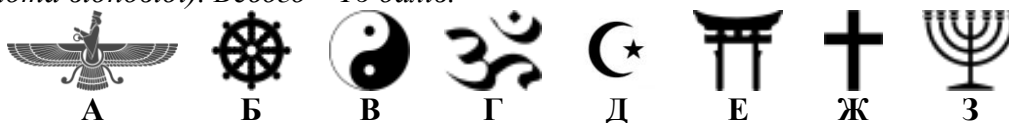
1. Володимир Святославович. 2. Дмитро Вишневецький. 3. Атілла. 4. Філіп IV.
5. Свидригайло Ольгердович.
А. «Найвеличніший ворог Блискучої Порти». Б. «Опальний князь». В. «Новий Костянтин».
Г. «Король-сонце». Д. «Бич Божий». Е. «Залізний король».

IV. Прочитайте опис історико-культурної пам'ятки. Знайдіть у ньому неточності чи помилки. Відредагуйте і запишіть правильний текст. Кожна віднайдена і виправлена помилка – 1 бал. Всього – 10 балів.

Для Греції у VI сторіччі до н. е. настав період тривалих війн із персами. Перша перемога еллінів при Саламіні (490 р. до н. е.) підняла їхній бойовий дух, вселила віру та надію. До того ж згодом вождем (стратегом) афінської демократії обраний Солон – неперевершений оратор та мудрий правитель, який на місці давніх святилищ задумав спорудити величний Некрополь, що став би гідним великої перемоги співвітчизників. Допомогавав ініціатору скульптор Мирон, який до того часу створив багато прекрасних статуй та храмів. Упродовж фантастично короткого проміжку містяни побудували гармонійний мистецький ансамбль: парадний вхід Пропілеї (архітектор Мнесікл), головний храм – Пантеон (архітектори Іктін та Каллікрат),

храм Ерехтейон (архітектор невідомий) тощо. Перед входом афінян зустрічав маленький і витончений храм Ніке Аптерос – Крилатої перемоги. На священній території комплексу височіла бронзова статуя Софії Промахос (Войовниці), відлита із перських трофеїв. Головний храм оточено дорійськими арками, а на всій довжині фризу (близько 160 м) зображені боги, герої і, що цікаво – реальні афінські громадяни. Після завоювання Греції турками у XV ст. цю святиню перетворили на синагогу, а потім використовували ще й як пороховий склад. У наш час його руїни – символ людської культури й творчого генія, а також – руйнівного наступу цивілізації.

V. Розгляньте зображення символів, які пов'язані з певними релігійними або філософськими системами. Визначте і запишіть назви цих релігій та філософських систем. Коротко (одним реченням) поясніть сакральне значення символів буддизму, юдаїзму, християнства та ісламу. За кожну правильно визначену назву – 1 бал. Пояснення сакрального значення кожного заданого символу – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді). Всього – 16 балів.

VI. Розгляньте опорну таблицю (схему). Упізнайте явище соціально-економічної історії, яке відображене в текстових даних. Запишіть назви, що їх не вистачає у порожніх секторах. Визначте причини, сутність та наслідки упізнаного явища. Опишіть свої міркування у вигляді короткого (до 10 речень) повідомлення. З'ясування назви кожного порожнього сектора – 1 бал. Визначення причин – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді), сутності – від 0 до 2 балів, наслідків – від 0 до 2 балів. Всього – 8 балів.

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Кримське ханство у зовнішньополітичній стратегії Запорозької Січі».

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії: • відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю); • знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів; • з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів; • логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів; • наявність висновків – від 0 до 3 балів; • виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів; • дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте хаотично розташовані фрагменти карти. Позначте цифрою (від «1» до «9») кожен фрагмент таким чином, щоби, вставивши його у відповідно пронумерований сектор таблиці, отримати цілісне зображення. Уявіть утворену карту. Відгадайте і запишіть у відведені рядки назву теми, що її зміст відображає уявлена Вами карта. Кожен правильно визначений порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення теми карти – 2 бали. Всього – 11 балів.

Тема карти _____

<p>№ _____</p>	<p>№ _____</p>	<p>№ _____</p>
<p>№ _____</p>	<p>№ _____</p>	<p>№ _____</p>
<p>№ _____</p>	<p>№ _____</p>	<p>№ _____</p>

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Завдання для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
9 КЛАС

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 101

I. Розв'яжіть хронологічне рівняння. Кожна вказана цифра обчислення – 1 бал. Названа подія – 1 бал. Всього – 11 балів.

Від року з'їзду князів у Любечі відніміть рік коронування Карла Великого додайте рік захоплення Києва ханом Батием та день (за н. ст.) скликання Богданом Хмельницьким Переяславської ради. Потім додайте рік першої битви гунів із готами, відніміть рік підписання Аугсбурзького миру. До отриманого результату додайте рік підписання польсько-козацької Куруківської угоди й число тез, що з ними виступив Мартін Лютер, відніміть дату поділу Римської імперії на Західну і Східну. В результаті Ви отримаєте рік події всесвітньої історії. Назвіть її.

$$\underline{\quad} - \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} - \underline{\quad} + \underline{\quad} + \underline{\quad} - \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

II. Розгляньте і прочитайте чайнворд. Знайдіть у ньому, починаючи зліва, десять послідовно записаних історичних понять. Коротко, одним реченням, поясніть значення кожного поняття. Кожне правильно знайдене і пояснене поняття – 1 бал. Всього – 10 балів.

Б		Н	У	К		К	Т	А		Н	Г	А
Е		Е		Е		Е		Р		А		
Р		Т		Р		В		Т		Л		
С		У		А		Е		Е		А		
Е		Р		Д		Ф		Ф		Ф		
Р		Ц		Ж		А		А		М		
К		І		А		Д		К		У		
І	Ш	П		У	Т	О		Т	Р	І		

III. Прочитайте імена й прізвища історичних постатей та їх прізвиська. Установіть відповідності між ними (врахуйте те, що одне прізвисько є зайвим). Поясніть походження тих прізвиськ. Візьміть до уваги, що максимальним балом оцінюватиметься докладний опис історичного сюжету, який став підставою для отримання саме такого прізвиська. Установлення кожної відповідності – 1 бал. Пояснення походження кожного прізвиська – від 0 до 2 балів (0 балів – відповідь відсутня, 1 бал – відповідь часткова, 2 бали – відповідь повна). Всього – 15 балів.

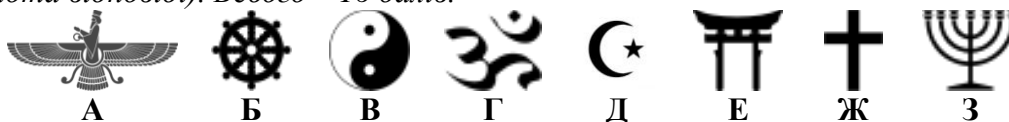
1. Перикл. 2. Петро I. 3. Ярослав Володимирович. 4. Пилип Орлик. 5. Роман Мстиславович.
А. «Некоронований король Русі-України». Б. «Олімпієць». В. «Екзильний гетьман». Г. «Тесть Європи». Д. «Самодержець всієї Русі». Е. «Цар-антихрист».

IV. Прочитайте опис історико-культурної пам'ятки. Знайдіть у ньому неточності чи помилки. Відредагуйте і запишіть правильний текст. Кожна віднайдена і виправлена помилка – 1 бал. Всього – 10 балів.

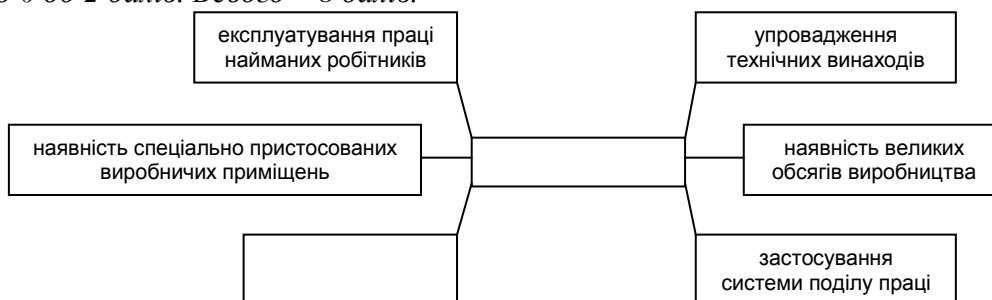
Назва цієї пам'ятки походить від перекрученого латинського слова «colosseum» – «колос пшениці». Вона була закладена імператором Нероном (69–79) і відкрита його сином Доміціаном (79–81). Спочатку споруда називалася амфітеатром Антонінів за родовим іменем згаданих імператорів, а нинішня назва закріпилася за нею згодом. Три століття ця арена слугувала місцем боїв самураїв, для цькування звірів, інсценізації морських боїв. (У 248 р. імператор Філіп святкував у ній вісімсотліття Рима. Згодом правитель Гонорій заборонив бої між людьми як несумісні з духом християнства, яке визнано Діоклетіаном панівною релігією Римської держави, проте цькування звірів відбувалися до смерті Феодосія Великого.) Це був найбільший амфітеатр у світі, що мав висоту 50 м, 2 яруси, у кожному з яких по 80 арок і

вміщував від 50 000 до 70 000 глядачів. Під час Великого переселення народів нашість арабів привело будівлю в запустіння і поклато початок її руйнуванню. І хоча сьогоднішній Мавзолей вже не величний та пишний, він продовжує нагадувати про могутність стародавнього Риму.

V. Розгляньте зображення символів, які пов'язані з певними релігійними або філософськими системами. Визначте і запишіть назви цих релігій та філософських систем. Коротко (одним реченням) поясніть сакральне значення символів буддизму, юдаїзму, християнства та ісламу. *За кожну правильно визначену назву – 1 бал. Пояснення сакрального значення кожного заданого символу – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді).* Всього – 16 балів.

VI. Розгляньте опорну таблицю (схему). Упізнайте явище соціально-економічної історії, яке відображене в текстових даних. Запишіть ключове поняття та ознаку, що їх не вистачає у порожніх секторах. Визначте причини, сутність та наслідки упізнаного явища. Опишіть свої міркування у вигляді короткого (до 10 речень) повідомлення. *З'ясування поняття та ознаки у кожному порожньому секторі – 1 бал. Визначення причин – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді), сутності – від 0 до 2 балів, наслідків – від 0 до 2 балів.* Всього – 8 балів.

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Роль церкви в українському національному відродженні кінця 18 – першої половини 19 століть».

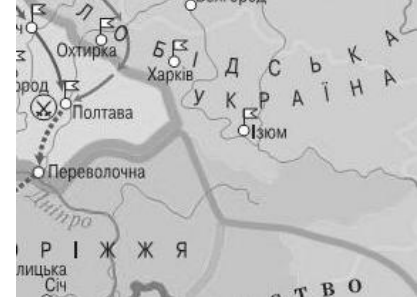

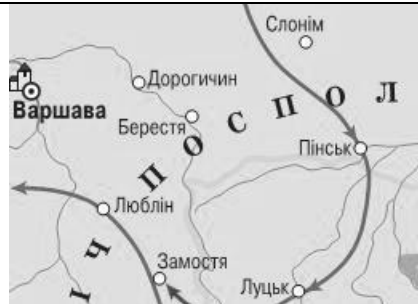

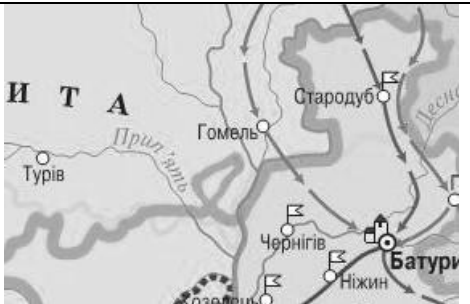
Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії:

- відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);
- знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;
- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів;
- логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;
- наявність висновків – від 0 до 3 балів;
- виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали.

Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте хаотично розташовані фрагменти карти. Позначте цифрою (від «1» до «9») кожен фрагмент таким чином, щоби, вставивши його у відповідно пронумерований сектор таблиці, отримати цілісне зображення. Уявіть утворену карту. Відгадайте і запишіть у відведені рядки назву теми, що її зміст відображає уявлена Вами карта. Кожен правильно визначений порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення теми карти – 2 бали. Всього – 11 балів.

Тема карти _____

		
№ _____	№ _____	№ _____
		
№ _____	№ _____	№ _____
		
№ _____	№ _____	№ _____

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Завдання для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії
10 КЛАС

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 101

I. Розв'яжіть хронологічне рівняння. Кожна вказана цифра обчислення – 1 бал. Названа подія – 1 бал. Всього – 11 балів.

До року Комп'єнського перемир'я додайте рік Конотопської битви та відніміть рік початку «великої депресії». До отриманого результату додайте рік Липневої революції у Франції та відніміть рік заснування Київського університету святого Володимира. Потім відніміть число держав Вашингтонської конференції, що підписали угоду про дотримання принципу «відчинених дверей» у Китаї, додайте рік завершення Кримської війни, відніміть рік укладення Глухівських статей та додайте століття, коли з'явилися кириличні стародруки. В результаті Ви отримаєте рік події історії Англії. Назвіть її.

$$\underline{\quad} + \underline{\quad} - \underline{\quad} + \underline{\quad} - \underline{\quad} - \underline{\quad} + \underline{\quad} - \underline{\quad} + \underline{\quad} = \underline{\quad}$$

II. Розгляньте і прочитайте чайнворд. Знайдіть у ньому, починаючи зліва, десять послідовно записаних історичних понять. Коротко, одним реченням, поясніть значення кожного поняття. Кожне правильно знайдене і пояснене поняття – 1 бал. Всього – 10 балів.

А	М	А	Г	І	О	Н	Р	О	К		
Н	О		А	Ц		І	А		О		
К	Т		В	І		З	М		Н		
Л	У		К	Л		М	Р		К		
А	Р		О	О		Е	Я		Л	Т	
В	К		Н	Б		Т	І		А	Х	
І	Е		К	А		Р	Л		В	А	
З	И	Р	І	С	Т	О	П	О	Е	Р	М

III. Прочитайте імена й прізвища історичних постатей та їх прізвиська. Установіть відповідності між ними (врахуйте те, що одне прізвисько є зайвим). Поясніть походження тих прізвиськ. Візьміть до уваги, що максимальним балом оцінюватиметься докладний опис історичного сюжету, який став підставою для отримання саме такого прізвиська. Установлення кожної відповідності – 1 бал. Пояснення походження кожного прізвиська – від 0 до 2 балів (0 балів – відповідь відсутня, 1 бал – відповідь часткова, 2 бали – відповідь повна). Всього – 15 балів.

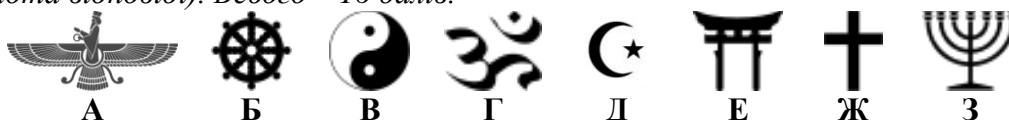
1. Іван Сірко. 2. Ян Жижка. 3. Вудро Вільсон. 4. Александр Македонський. 5. Петро Столипін.
А. «Душитель». Б. «Маленький капрал». В. «Урус-шайтан». Г. «Залізний сліпець». Д. «Цар Азії». Е. «Архітектор повоєнного світу».

IV. Прочитайте опис історико-культурної пам'ятки. Знайдіть у ньому неточності чи помилки. Відредагуйте і запишіть правильний текст. Кожна віднайдена і виправлена помилка – 1 бал. Всього – 10 балів.

У цій чи не найбільшій церковній споруді світу розв'язано кардинальні питання, які мали велике значення для розвитку європейської архітектури. Первинний, так званий, Старий собор споруджено за правління «хрестителя» Рима, імператора Октавіана Августа на місці, де розп'яли та поховали апостола Петра. Будівництво нового храму тривало понад 120 років – перший камінь закладено 1506 року, коли минало 500 літ першого хрестового походу, а посвячення здійснено в 1626 р., коли наближалось 350-ліття закінчення Авінйонського полону пап. Саме на початку XIV ст. зміцніла папська влада мала намір зробити Рим столицею світу і запропонувала ідею зведення головної церковної пам'ятки православного

християнства. Проект належить славновідомому архітектору Донателло, а після його смерті спорудження довірили Рафаелю Санті та іншим знаним зодчим. Згодом справу продовжив сімдесятидворічний Леонардо да Вінчі, автор скульптур «П'єта» та «Мойсей», фрески «Страшний суд», який зробив будівлю компактнішою: замість високих дзвіниць поставив невеликі куполи, а замість центрального напівсферичного – параболічний купол діаметром більше 4,2 м. (загалом собор разом із хрестом сягав висоти 136,6 м – розмір для тих часів неймовірний). Упродовж 1656–1667 рр. архітектор стилю модерн Лоренцо Берніні сформував довкільну композицію. Він гармонійно приєднав і водночас віддалив прилеглу площу, надавши їй овальної форми та оточивши двома рядами спарених аркад.

V. Розгляньте зображення символів, які пов'язані з певними релігійними або філософськими системами. Визначте і запишіть назви цих релігій та філософських систем. Коротко (одним реченням) поясніть сакральне значення символів буддизму, юдаїзму, християнства та ісламу. *За кожну правильно визначену назву – 1 бал. Пояснення сакрального значення кожного заданого символу – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді). Всього – 16 балів.*

VI. Розгляньте опорну таблицю (схему). Упізнайте явище соціально-економічної історії, яке відображене в цифрових даних. Запишіть назви найпотужніших країн світу, що їх не вистачає у порожніх секторах. Визначте причини, сутність та наслідки упізнаного явища. Опишіть свої міркування у вигляді короткого (до 10 речень) повідомлення. *З'ясування назви країни у кожному порожньому секторі – 1 бал. Визначення причин – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді), сутності – від 0 до 2 балів, наслідків – від 0 до 2 балів. Всього – 8 балів.*

Країни світу \ роки	1929	1930	1932	1937
% валового промислового виробництва				
	100	81	54	92
Німеччина	100	88	58	116
Велика Британія	100	92	83	124
Франція	100	100	77	83
Італія	100	92	67	100
Японія	100	95	98	171
	100	131	183	424

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Проблема українського військового руху та формування національних збройних сил впродовж березня 1917 – грудня 1918 рр.».

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії:

- відповідність змісту викладу умові завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю);
- знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів;
- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів;
- логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів;
- наявність висновків – від 0 до 3 балів;
- виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів;
- дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте хаотично розташовані фрагменти карти. Позначте цифрою (від «1» до «9») кожен фрагмент таким чином, щоби, вставивши його у відповідно пронумерований сектор таблиці, отримати цілісне зображення. Уявіть утворену карту. Відгадайте і запишіть у відведені рядки назву теми, що її зміст відображає уявлена Вами карта. Кожен правильно визначений порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення теми карти – 2 бали. Всього – 11 балів.

Тема карти _____

№ _____	№ _____	№ _____
№ _____	№ _____	№ _____
№ _____	№ _____	№ _____

1	2	3
4	5	6
7	8	9

Завдання для учасників III етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії

11 КЛАС

Максимальний час виконання завдань – 4 години

Максимальна кількість балів – 100

I. Розв'яжіть хронологічне рівняння. Кожна вказана цифра обчислення – 1 бал. Названа подія – 1 бал. Всього – 10 балів.

До року народження Михайла Грушевського додайте рік народження Богдана Хмельницького та рік приєднання Криму до складу УРСР. Отриманий результат поділіть на день оголошення Маніфесту про звільнення селян в Російській імперії. Потім додайте рік виведення на орбіту Землі першого штучного супутника. Відніміть рік здійснення терактів «11 вересня» в США. Отриманий результат помножьте на день (ст. ст.) ухвалення Українською Центральною Радою II Універсалу. Потім додайте рік ухвалення Медіоланського едикту і століття гетьманування Данила Апостола. В результаті Ви отримаєте рік події всесвітньої історії. Назвіть її.

$$((\text{---} + \text{---} + \text{---})) : \text{---} + \text{---} - \text{---}) \times \text{---} + \text{---} + \text{---} = \text{---}$$

II. Розгляньте і прочитайте чайнворд. Знайдіть у ньому, починаючи зліва, десять послідовно записаних історичних понять. Коротко, одним реченням, поясніть значення кожного поняття. Кожне правильно знайдене і пояснене поняття – 1 бал. Всього – 10 балів.

Д	Е	В	Р	Л	І	З	А	В	Т			
О	Д		Е	А		М	С		О			
М	Е		Д	Н		Е	М		Х			А
І	Ш		У	О		Д	І		Т			В
Н	И		Т	І		А	Х		О			А
І	Р		Р	Ц		Л	А		Н			Ж
О	О		И	А		Ь	К		А			Р
Н	У	В		Б	У	Н	Є	Р	И	Д	Д	Е

III. Прочитайте імена й прізвища історичних постатей та їх прізвиська. Установіть відповідності між ними (врахуйте те, що одне прізвисько є зайвим). Поясніть походження тих прізвиस्क. Візьміть до уваги, що максимальним балом оцінюватиметься докладний опис історичного сюжету, який став підставою для отримання саме такого прізвиська. Установлення кожної відповідності – 1 бал. Пояснення походження кожного прізвиська – від 0 до 2 балів (0 балів – відповідь відсутня, 1 бал – відповідь часткова, 2 бали – відповідь повна). Всього – 15 балів.

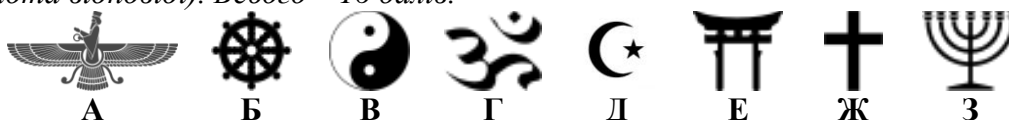
1. Марк Аврелій. 2. Карл Густав Маннергейм. 3. Мохандас Карамчанд Ганді. 4. Юрій Володимирович. 5. В'ячеслав Чорновіл.
 А. «Довгорукий». Б. «Табірний генерал». В. «Філософ на троні». Г. «Геній Карпат». Д. «Фінський Вашингтон». Е. «Велика душа».

IV. Прочитайте опис історико-культурної пам'ятки. Знайдіть у ньому неточності чи помилки. Відредагуйте і запишіть правильний текст. Кожна віднайдена і виправлена помилка – 1 бал. Всього – 10 балів.

Якщо запитати будь-якого з нас (не кажучи про американців), що є символом США, ми, анітрохи не вагаючись, назвемо її – статую Ніки. Якщо говорити про те, хто подарував США статую, то зазвичай називають англійський народ, який підтримував американців у боротьбі проти чужоземного панування. Місце розташування монумента – безлюдний острів невеликого розміру, що на відстані 3 км у південно-західному напрямку від південного округу Мангеттена – історичного центру міста Вашингтона. Допомагав створювати скульптуру, зокрема проектував її внутрішній каркас, інженер Ле Корбюзьє – автор знаменитої вежі у Парижі. «Подарунок» мав приурочуватися сторіччю проголошення незалежності США, про

що свідчить напис на табличці у лівій руці фігури: «JULY IV MDCCLXXVI», який означає дату «13 січня 1865». Проте офіційне відкриття пам'ятника відбулося на десять років пізніше, 28 жовтня 1886 р., президентом США Бенджаміном Гаррісоном у присутності виключно чоловіків. Висота самої статуї становить 4,6 м, а її постамент здіймається на 4,7 м. У правій руці вона тримає великий смолоскип, у лівій – Тринадцяту поправку до конституції США, біля її ніг лежать ланцюги рабства, що разом символізує мрію про справедливість і свободу для кожної людини. Усередині корони богині розташований оглядовий майданчик, тож щорічно їй доводиться витримувати численні натовпи туристів, які піднімаються по 55-ти сходинках.

V. Розгляньте зображення символів, які пов'язані з певними релігійними або філософськими системами. Визначте і запишіть назви цих релігій та філософських систем. Коротко (одним реченням) поясніть сакральне значення символів буддизму, юдаїзму, християнства та ісламу. За кожну правильно визначену назву – 1 бал. Пояснення сакрального значення кожного заданого символу – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді). Всього – 16 балів.

VI. Розгляньте опорну таблицю (схему). Упізнайте явище соціально-економічної історії, яке відображене в цифрових даних. Запишіть назви європейських країн, що їх не вистачає у порожніх секторах. Визначте причини, сутність та наслідки упізнаного явища. Опишіть свої міркування у вигляді короткого (до 10 речень) повідомлення. З'ясування назви країни у кожному порожньому секторі – 1 бал. Визначення причин – від 0 до 2 балів (тут і далі – 0 балів відсутність відповіді, 1 бал – частковість відповіді, 2 бали – повнота відповіді), сутності – від 0 до 2 балів, наслідків – від 0 до 2 балів. Всього – 8 балів.

Країни	Роки / показники у %	
	1951–1960	1961–1970
Внутрішній валовий продукт		
США	3,3	3,8
Велика Британія	2,7	2,9
Франція	4,6	5,0
	8,2	5,0
Італія	6,8	8,0
Промислове виробництво		
США	2,6	5,5
Велика Британія	3,0	4,2
Франція	4,1	4,5
ФРН	12,3	5,5
	10,0	7,5
Національний продукт		
США	3,2	4,3
Велика Британія	2,7	2,8
Франція	4,6	5,6
ФРН	7,8	5,7
Італія	6,8	5,8

VII. Розкрийте зміст теоретичного питання: «Українці у збройних формуваннях іноземних держав періоду Другої світової війни».

Візьміть до уваги, що оцінюватимуться такі критерії: • відповідність змісту викладу умови завдання – від 0 до 3 балів (тут і далі – 0 балів – не виконано; 1–2 бали – виконано частково; 3 бали – виконано повністю); • знання та аргументоване, достатнє для розкриття теми, застосування основних історичних категорій: історичної хронології; термінології; персоналістики; географії; джерелознавства – від 0 до 3 балів; • з'ясування причинно-наслідкових зв'язків – від 0 до 3 балів; • логічність та послідовність викладу матеріалу – від 0 до 3 балів; • наявність висновків – від 0 до 3 балів; • виявлення загальної ерудиції – від 0 до 3 балів; • дотримання вимог сучасної української мови – 2 бали. Всього – 20 балів.

VIII. Розгляньте хаотично розташовані фрагменти карти. Позначте цифрою (від «1» до «9») кожен фрагмент таким чином, щоби, вставивши його у відповідно пронумерований сектор таблиці, отримати цілісне зображення. Уявіть утворену карту. Відгадайте і запишіть у відведені рядки назву теми, що її зміст відображає уявлена Вами карта. Кожен правильно визначений порядковий номер фрагмента – 1 бал. Визначення теми карти – 2 бали. Всього – 11 балів.

Тема карти _____

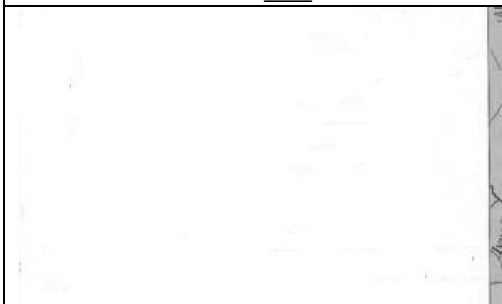
№ _____

№ _____

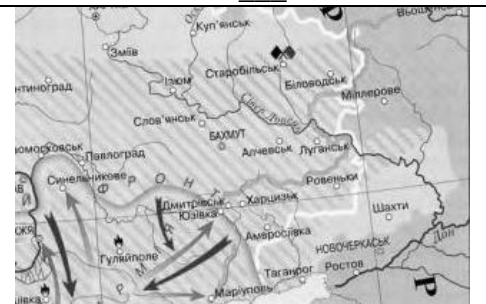
№ _____

№ _____

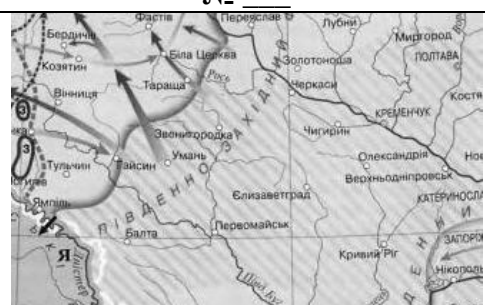
№ _____

№ _____

№ _____

№ _____

№ _____

1	2	3
4	5	6
7	8	9